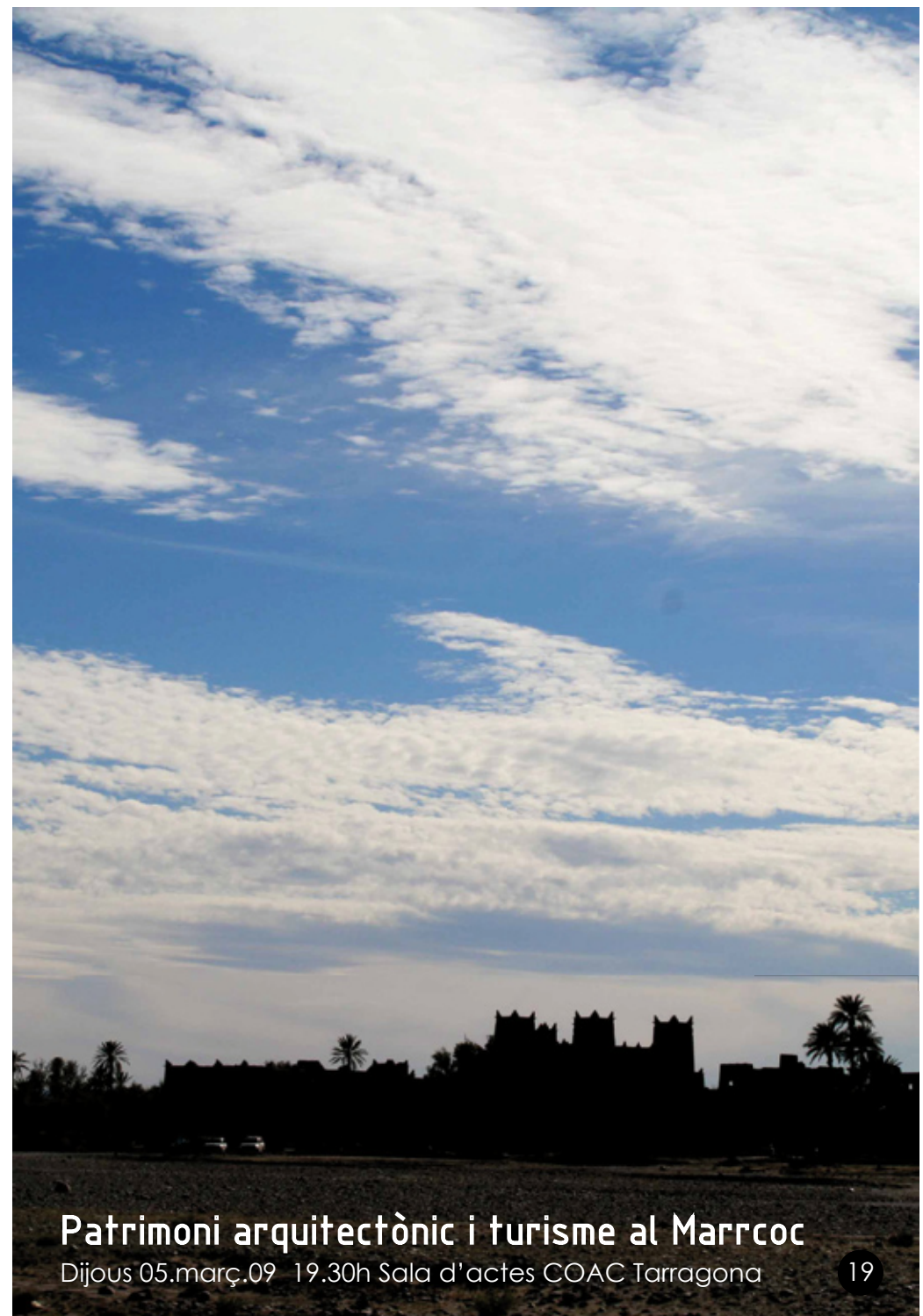

Conferència
Patrimoni arquitectònic i turisme al Marrroc
Roger Mimó març.09

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya
Demarcació de Tarragona

Patrimoni arquitectònic i turisme al Marrroc

Dijous 05.març.09 19.30h Sala d'actes COAC Tarragona

Conferència

Patrimoni arquitectònic i turisme al Marroc

A càrrec de Roger Mimó,
escriptor especialitzat en l'arquitectura tradicional de terra crua a les valls presaharianes.
Dijous 05.març.09 19.30h Sala d'actes COAC Tarragona

Roger Mimó Lladós.

- Nascut a Sabadell el 1962.
- Estudià periodisme a l'UAB.
- Viu al Marroc des del 1989.
- El 1994 va restaurar una antiga alcassaba de terra a Tinerhir i la va transformar en hotel, encarregant-se de la gerència fins a l'any 2000.
- Entre el 1998 i el 1999 col·laborà com a assessor en la realització de l'inventari sobre el patrimoni arquitectònic de la vall del Todra, dut a terme per la Universitat Politècnica de Catalunya amb el CAIATB i el CERKAS.
- El 1999 organitzà una exposició itinerant sobre l'habitatge tradicional a la vall del To-dra.
- Entre el 2001 i el 2002 col·laborà també en la elaboració de l'inventari sobre el patrimoni arquitectònic de l'oasi de Skoura, dut a terme per la Universitat de València i el CERKAS.
- Des de 2002 pren part en un ambiciós projecte destinat a rehabilitar l'alcàsser El Khorbat Ujdid, al sud del Marroc.
- El 2007 col·laborà estretament amb l'Associació Afanour de Desenvolupament en la restauració de la mesquita i medersa Ikellane, a la vall del Todra.

Conferència

- 1.- Els dos grans corrents arquitectònics del Marroc: arquitectura autòctona "berber" i arquitectura d'arrels andalusís. Orígens i principals característiques de cada una. Influències entre elles.
- 2.- Arquitectura de les valls presaharianes: les alcassabes i els alcàssers. Definició de cada model. Sistemes constructius: la tàpia i les toves.
- 3 - Conservació del patrimoni arquitectònic als diferents indrets del Marroc. Intervenció dels poders públics. Efectes del turisme.
- 4 - Exemples d'alcassabes que han sobreviscut gràcies a l'ús turístic. Evolució en la darrera dècada.
- 5 - Les limitacions del sector turístic en la salvaguarda del patrimoni arquitectònic. Tendències del turisme

Llibres publicats:

- 1.- Marruecos, guía de trekking y excursiones, Sua, 1993.
- 2.- Fortalezas de barro en el sur de Marruecos, Compañía Literaria, 1996.
- 3.- La guía de Marruecos y Mauritania, Telstar, 1999.
- 4.- El largo camino africano, Ed. B, 2001.
- 5.- Guía Viva de Marruecos, Anaya, 2001 (juntament amb Josep M. Escofet).
- 6.- L'habitatge tradicional a la vall del Todra (catàleg d'exposició), 2001.
- 7.- Guía viva de Tunicia, Anaya, 2002 (juntament amb Josep M. Escofet).
- 8.- Mimcina, la terra llegendària, Columna, 2002.
- 9.- Marruecos, guía completa de deportes de montaña y aventura, Barrabes, 2003 (juntament amb Josep M. Escofet i Xavier Barreda).
- 10.- Guía Viva de Egipto, Anaya, 2004.
- 11.- Guía Viva de Tánger, Tetuán, Chefchaouen y el norte de Marruecos, Anaya, 2006.
- 12.- Guía Viva de Siria, Anaya, 2008.

Què és una alcassaba?

La paraula "alcassaba" (en àrab "casaba", en francès "casbah") té un sentit molt ampli. A cada país, i fins i tot a cada regió, s'aplica a un tipus de construcció diferent: des d'un fortí aïllat en zona rural fins a un barri de la ciutat a l'interior del qual s'hi concentraven les administracions de l'Estat i l'exèrcit.

Al sud del Marroc, en canvi, se sol parlar d'alcassaba referint-se a un edifici de planta quadrada amb quatre torres als angles, construït amb terra crua i destinat habitualment a viure-hi una família de notables. Aquesta mena d'habitatge és d'origen berber i en aquell idioma se'n diu tighremt; la paraula alcassaba és d'aplicació recent i està lligada a l'arribada de ciutadans àrabs a la regió en la que es trobaven aquests monuments.

Les alcassabes més antigues daten del segle XVIII, potser del XVII en algun cas, però la major part no passen gaire d'un centenar d'anys, atès que anteriorment la població de les valls presaharianes habitava tota sencera en alcàssers.

Un alcàsser (en àrab i en francès ksar) és un poble emmurallat i protegit per torres de vigilància, que inclou a l'interior desenes o fins i tot centenars de cases, apart de la mesquita, els carrers, una plaça on es feien les festes i altres instal·lacions comunitàries. Tots els alcàssers posseeixen una o més entrades monumentals, en alguns casos decorades amb finesa.

En general els alcàssers són molt més antics que les alcassabes, fins i tot mil·lenaris, però també n'hi ha que foren construïts al segle XIX per tribus anteriorment nòmades. De vegades trobem una o diverses alcassabes a l'interior d'un alcàsser. Els alcàssers són molt més nombrosos a les valls orientals, mentre les alcassabes dominen la zona occidental.

A més d'alcassabes i alcàssers, a la regió també abunden altres edificis tradicionals de terra crua: els marabuts o mausoleus que cobreixen la tomba d'un sant; els graners comunitaris que vistos per fora recorden una alcassaba, i les torres de vigilància aïl·lades. En el món turístic, però, es parla sovint de casbahs referint-se a aquests diferents monuments d'una manera genèrica.

